

Atjaunojamies!

Imanta Parādnieka uzruna Tautas Ataudzes Stratēģijas 2030 (2050) atklāšanas ceremonijā 2022. gada 9. novembrī.

Dārgie klātesošie!

Esiet sveicināti šajā valsts pirms svētku noskaņu rītā!

Un, vienlaikus – sveicināti šajā lielo notikumu rītā!

Šodien mēs visi esam liecinieki liela procesa iesākumam.

Šis atjaunošanās process visus mūs pavadīs ilgu laiku. Lai arī nosacīti iezīmēts līdz 2050. gadam, mēs tā vai citādi būsim tā daļa vēl arī daudz ilgāk. Es patiesi ticu – mums tajā jābūt, un mēs tajā būsim vienmēr.

Cienījamās dāmas un godātie kungi, ļaujiet iepazīstināt: **Tautas Ataudze** un tās **Stratēģija**.

Esmu Imants Parādnieks, un man ir gods būt ekspertu Sadarbības platformas “Demogrāfisko lietu centrs” vadītājam. Faktiski arī - mūsu tikšanās vaininiekam.

Iesākšu gan minorā.

Mēs jau 30 gadus esam atdzimuši kā valsts. Esam atdzimuši garīgi, esam atdzimuši vēsturē, kultūrā, politikā, tautsaimniecībā. Turpina atdzimt mūsu pašapziņa un nacionālā identitāte.

Taču ir joma, kurā mēs atdzimuši neesam ne tuvu. Gluži otrādi. Un, piedodiet, būšu skarbs. Mēs nevis at-dzimstam, bet “at-mirstam”. Mirstam. Jā, jūs pareizi sapratāt. Runa, pirmkārt, ir par dzimstību. Taču ne tikai. Ar šādu dzimušo/mirušo attiecību, kāda tā ir šodien (un kāda tā bijusi pēdējās desmitgadēs) nevienai no mūsu pārējām atdzimšanām nav nedz jēgas, nedz arī nākotnes.

Padomāsim – kas var būt skumjāks par tukšu Dziesmusvētku estrādi, tumšām un aukstām skolām, tukšām ielām? Tumšiem un akliem ēku logiem, pamestām saimniecībām, pamestām pilsētām un laukiem, un pamestām cerībām uz rītdienu?

Kāds prieks no pensijas (pieņemot, ka tāda būs), ja tēja ar cepumiem jādzer vienatnē un visdrīzāk - sociālās aprūpes centrā? Un jau šobrīd ierastā un gaidītā pastnieka vietā reizi mēnesī nodžinkst vien īsziņa tālrunī par saņemto pensiju...

Būsim atklāti: mēs, gan kā nācija, gan katrs atsevišķi, ar retiem izņēmumiem, esam ļoti daudz uzmanības veltījuši tautas izpausmēm - kultūrai, identitātei, dabai, zemei. Un tas ir pareizi. Tāpēc nesaku “pārāk daudz”. Es saku “ļoti daudz”. Taču mēs neesam veltījuši pienācīgu uzmanību pašai nācijas būtībai - tās atjaunotnei. Mūsu turpinājumam - tiem, kuriem vajadzētu nākt pēc mums un kuri nestu visu tautai vērtīgo - no saknēm un atmiņām līdz galotnēm un nākotnes Latvijai.

Godātie klātesošie un visi, kas mūs sadzirdēs! Šobrīd un turpmāk!

Šajā mirklī mierīgu sirdi varētu nomainīt sejas izteiksmi no drūmi bezcerīgas uz saviļņojoši cerīgu.

Dāmas un kungi!

Tautas Ataudze!

Stratēģija un rīcības plāns. Veroties 2050. gadā un vēl tālāk.

Protams. Šeit klātesošie, īpaši jau žurnālisti un arī es, esam redzējuši stratēģiju stratēģijas, plānu plānus un darba grupas pār darba grupām. Tāpēc man nav ilūziju par šo, bieži – ļoti pamatoto skeptisko skatienu. Un es ar komandu... Mēs nekad nebūtu ķērušies pie vēl vienas “kārtējās stratēģijas”, ja nebūtu absolūti pārliecināti par tās fundamentālo nozīmi un ja vien, ja tā varētu teikt – mūsu nācijas pastāvēšanas laika pulkstenis mūsu ausīs jau sen ne vien tikšķētu, bet skaļi zvanītu, ar visu izlīdušo dzeguzi. Nav jābūt matemātiķim, lai saprastu: nācija atjaunojas, ja jaundzimušo bērnu skaits vienai sievietei vidēji ir lielāks par divi. Divi komats viens jau ir lieliski. Kur Latvija atrodas šodien? Mūsu dzimstība šodien ir 1.57. Viens, komats piecdesmit septiņi! Un tas nav nekāds mierinājums, ka tas ir vairāk nekā vidēji Eiropā...

Labā ziņa ir tā, ka pēdējais zvans vēl nav noskanējis, pulksteņa atspere vēl nav iztinusies līdz galam un pēdējā vilciena pēdējais vagonis vēl nav aizgājis.

Tieši tādēļ šodien jūsu un visas Latvijas rokās nodosim **Tautas Ataudzes** stratēģiju “Ģimene – Latvija – 2030 (2050). ATJAUNOJAMIES”, kas iezīmējusies teju desmit gadu garumā. Sākotnēji iecerēta, no atsevišķām idejām par plašu druvu veidota, politikas un sabiedrības pārmaiņu vēju slīpēta, līdz komandas darbā ieguvusi ne vien taustāmu, bet arī izpildāmu un ieviešamu formu. Kā turpmākā ceļa karte ar plānu, kurš ietver teju visu nepieciešamo stipras tautas izaugsmei: no valsts ģimenes atbalsta politikas cieņpilna finansiāla atbalsta, līdz vajadzīgo pakalpojumu pieejamībai; no sakārtotas un pieejamas pirmsskolas izglītības sistēmas līdz drošas nākotnes perspektīvām ikvienai ģimenei; no klātesoša valsts pleca sajūtas līdz sabiedrības izglītošanai.

Tautas Ataudzes stratēģijas būtība: ar katra nākamā bērna ienākšanu ģimenē - ikviena ģimene jūtas labāk pasargāta, vairāk pārtikusi un kopumā – privilīģētāka. Valsts - stiprāka.

Mēs visi zinām - kaut vai no banku piemēra - cik viegli saņemt kredītu personai bez bērniem un cik tas daudzkārt grūti vai pat neiespējami - ģimenei ar vairākiem bērniem. No statistikas rādītājiem mēs redzam, kā, atkarībā no pieaugoša skaita bērnu ģimenēs proporcionāli pieaug arī nabadzības risks.

Kā zinām, viens var būt cīnītājs, bet viens nav karotājs. Taču viens arī nav īsti dzīvotājs, ja mēs domājam paaudzēs uz priekšu. Jaunībā var šķist (un ļoti daudziem tā arī šķiet), ka bērns būs tikai apgrūtinājums, kurš ierobežos mūsu bezrūpīgo un komfortablu ikdienu, traucēs kāpt pa karjeras kāpnēm un apdraudēs mūsu brīvību principā. Taču patiesībā viss ir pilnīgi pretēji un īstā atklāsme, ar lielu iespējamību, var atnākt tikai vecumdienās. Tikai tad jau būs par vēlu, jo ne jau suvenīri no ceļojumiem un no modes izgājušas dizaineru drēbes skapī būs mūsu prieks, patiesais atbalsts un kopā būšanas sirds biedri.

Tautas Ataudze ar tās stratēģiju un darāmo darbu plānu iezīmē ļoti skaidru virzienu, pa kuru mums kā nācijai doties, mērķi, uz ko tiekties.

Dāmas un kungi!

Neesmu kūdītājs, bet šobrīd mums priekšā stāv tieši gada vistumšākais laiks un varbūt tas būtu jāpavada kā vērtīgāk nekā tikai skatoties filmas, spaidot viedtālruni sociālajos tīklos vai adot zeķes...

Jo no mums vien pašiem atkarīgs, vai Latvijas Nacionālās bibliotēkas – mūsu Gaismas pils siluets nākotnē atgādinās tikai zināšanu un tautas pašapziņas kalnu jeb mūsu dzimstības līkni. Darīšanas vaina un paskatīsimies, kurš būs PAR un kurš PRET un kurš dos savu PIENESUMU kopējam mērķim!

Paldies Jums!